

Granskning av årsredovisning 2019

Gästrikte Räddningstjänst

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Elin Visuri och Casper Wessén

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	11

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrikre Räddningstjänst granskat kommunalförbundets årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

De upplysningar som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i förbundets årsredovisning. Däremot lämnas inte alla upplysningar samlad i förvaltningsberättelsen. Inför 2020 rekommenderar vi förbundet att se över strukturen i förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR's rekommendation R15 för att få ökad följsamhet till god sed.

Kommunalförbundet lever inte helt upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Två av tre finansiella mål är uppfyllda för 2019. Målet kring soliditet är i det närmaste uppfyllt för året och vi bedömer att utfallet i huvudsak är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

I årsredovisningen kommenteras och beskrivs verksamheten och redovisning sker av aktuella nyckeltal. Av redovisningen går det att utläsa att direktionen bedömer att 10 av 16 nyckeltal är uppnådda. Vi bedömer att det i årsredovisningen saknas en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för beslutade strategier och mål kopplade till verksamheten. Det är därför inte möjligt för revisionen att, utifrån redovisningen i årsredovisningen 2019, göra en bedömning om målen för verksamheten är uppfyllda för året.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.

Inledning

Bakgrund

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunalförbundets ekonomiska ställning.

Förbundet skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna har enligt 12 kap. 1§ kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2§ kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål direktionen beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är direktionen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskningar och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i förbundet, hade påverkat dennes bedömning av förbundet. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommunalförbund och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorers (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställs av direktionen 2020-02-21.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomicontroller och förbundsdirektör.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1§ framgår att en årsredovisning ska innehålla en förvaltningsberättelse. I 11 kap redogörs för vilka upplysningar som kommunalförbundet ska lämna i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar är:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Av RKR´s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla underrubriker som motsvarar de obligatoriska upplysningar som ska lämnas enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Denna rekommendation gäller från år 2020 men tidigare tillämpning uppmuntras. Vid vår granskning har vi följt upp att ovanstående information har lämnats i årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet. Utvecklingen redovisas med hjälp av en flerårsjämförelse där aktuellt år jämförs med de fyra tidigare åren. Kommentarer till väsentliga förändringar lämnas i förvaltningsberättelsen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Årsredovisningen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för förbundet som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut. Upplysningarna lämnas inte i förvaltningsberättelsen utan återfinns i andra delar av årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysning om förbundets förväntade utveckling.

Årsredovisningen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron. Upplysningarna lämnas inte i förvaltningsberättelsen utan återfinns i andra delar av årsredovisningen.

Årsredovisningen innehåller till viss del upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av förbundets verksamhet. Upplysningarna lämnas inte i förvaltningsberättelsen utan återfinns i andra delar av årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning. Kommentarer lämnas till avvikelser mot budget och föregående år.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Redovisat balanskravsresultat uppgår till -0,3 mnkr och vi konstaterar att balanskravet inte är helt uppfyllt för året.

Uppgifter om när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska återställas framgår inte. Däremot framgår det av förvaltningsberättelsen att en dialog om hur verksamheten långsiktigt ska bedrivas kommer att föras med ägarkommunerna under våren 2020.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Av driftredovisningen framgår hur utfallet förhåller sig till fastställd budget för den löpande verksamheten. Ett kortare textstycke presenteras även i förvaltningsberättelsen kring verksamhetens kostnader.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunalförbundets investeringsverksamhet. Av investeringsredovisningen framgår hur utfallet förhåller sig till fastställd investeringsbudget för året samt av direktionens beslut om överflyttningar från 2018 års investeringsbudget.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

De upplysningar som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i förbundets årsredovisning. Däremot lämnas inte alla upplysningar samlat i förvaltningsberättelsen. Inför 2020 rekommenderar vi förbundet att se över strukturen i förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR´s rekommendation R15 för att få ökad följsamhet till god sed.

Kommunalförbundet lever inte helt upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Förbundets målstyrning utgår från ett antal strategier. I fastställd verksamhetsplan för 2019 redogörs för dessa övergripande strategier, vilka är följande:

- Sund ekonomi
- Förtroende hos allmänheten
- Miljöhänsyn
- Jämställdhet och mångfald
- Aktivt stödja kommunalt trygghets- och säkerhetsarbete
- Kvalitetssäkra vårt arbetssätt
- Hög operativ förmåga
- Kompetent personal

I verksamhetsplanen 2019 finns totalt 23 fastställda mål kopplade till dessa strategier, varav tre av dessa mål avser förbundets finansiella mål. Till de fastställda målen finns ett antal kopplade åtgärder och nyckeltal för uppföljning.

laktagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot förbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i verksamhetsplan för 2019.

Finansiella mål	Utfall 2019	Måluppfyllelse
Soliditeten ska vara 20%	19,5%	Målet är i det närmaste uppfyllt
Investeringar i % av avskrivningar (100%)*	132%	Målet är uppfyllt
Årets resultat ska vara större eller lika med noll kronor	0,0 mnkr	Målet är uppfyllt

* målet omfattar en tioårsperiod

Av redovisningen framgår att två av tre mål för år 2019 är uppfyllda. Målet kring soliditet är i det närmaste uppfyllt för året.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen kommenteras och beskrivs verksamheten och uppföljning sker av ett urval av de fastställda verksamhetsmålen. Däremot lämnas inte någon samlad redovisning av de verksamhetsmål som fastställdes i verksamhetsplanen 2019.

I ett separat avsnitt lämnas en samlad bedömning av nyckeltalen för HR, ekonomi, produktion, samhällsskydd och räddning. Redovisningen sker i tabellform där graden av måluppfyllelse per nyckeltal åskådliggörs med hjälp av trafikljus (grönt, gult och rött). I nedanstående tabell redovisas direktionens bedömda måluppfyllelse för dessa nyckeltal.

Avdelning	Nyckeltal	Status	Kommentar
HR	Tillbud 1/vecka		51 inrapporterade på 50 veckor.
HR	Sjukfrånvaro under 5%		3,91% varav långtidssjukskrivna 61,81%
HR	APT genomförs enligt tidplan och med agenda enligt SAM- och OSA-hjulet		Samtliga APT:er är genomförda
Ekonomi	Externa intäkter		
Ekonomi	Personalkostnader		
Ekonomi	Driftkostnader		
Produktion	Praoveckor ska genomföras 4 ggr/år		4 av 4 praoveckor genomförda.
Produktion	Kostnaderna för fordonsreparationer ska minskas		
Produktion	8 st FOTH-övningar ska genomföras under 2019 (1 per grupp)		8 av 8 övningar genomförda.
Produktion	Personalavvikelser från HP på RiB		
Samhällsskydd	Tillsyner		91 av 100 tillsyner genomförda.
Samhällsskydd	Remisser		100% är besvarade i rätt tid.
Samhällsskydd	Tillstånd LBE		100% är besvarade i rätt tid.
Räddning	Planerade och genomförda övningar		
Räddning	Genomförda utvärderingar med förbättringsförslag		
Räddning	Genomförda projekt med förbättringsförslag		

Totalt presenteras måluppfyllelse för 16 nyckeltal. Av redogörelsen framgår att tio nyckeltal är uppnådda, två är delvis uppnådda och fyra är ej uppnådda.

Några av de presenterade nyckeltalen är svåra att bedöma då det i årsredovisningen ej specificeras vad som krävs för att nyckeltalet ska vara uppfyllt.

Bedömning

Två av tre finansiella mål är uppfyllda för 2019. Målet kring soliditet är i det närmaste uppfyllt för året och vi bedömer att utfallet i huvudsak är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

I årsredovisningen kommenteras och beskrivs verksamheten och redovisning sker av aktuella nyckeltal. Av redovisningen går det att utläsa att direktionen bedömer att 10 av 16 nyckeltal är uppnådda. Vi bedömer att det i årsredovisningen saknas en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för beslutade strategier och mål kopplade till verksamheten. Det är därför inte möjligt för revisionen att, utifrån redovisningen i årsredovisningen 2019, göra en bedömning om målen för verksamheten är uppfyllda för året.

Ett område att utveckla är en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för samtliga fastställda mål. Det är svårt att utifrån lämnad redovisning i årsredovisningen göra en bedömning om målen för verksamheten är uppnådda för året.

Rättvisande räkenskaper

lakttagelser

Resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkningen är uppställda enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt förbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret.

Årets resultat uppgår till 0,0 mnkr (+0,6 mnkr). Av lämnade upplysningar i årsredovisningen framgår att i årets resultat ingår ett extra kommunbidrag på 11,2 mnkr från ägarkommunerna som redovisas som en fordran i bokslutet. Utan detta extra kommunbidrag skulle förbundet redovisa ett negativt årsresultat.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt förbundets tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i LKBR.

Vid granskningen av resultat- och balansräkning för förbundet har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Beräknad löneskatt är 0,2 mnkr för lågt redovisad i bokslutet.
- Felaktigt periodiserad leverantörsfaktura avseende företagshälsa om 0,2 mnkr. Fakturan avser år 2019 men är inkommen och bokförd på 2020.

- Upplupna sociala avgifter på upplupna löner är 0,3 mnkr för lågt redovisad i bokslutet.

Totalt uppgår avvikelserna ovan till 0,7 mnkr innebärande att förbundets kostnader är 0,7 mnkr för lågt redovisade. Avvikelseerna bedöms som ej materiella och påverkar inte årets resultat och den rättvisande bilden i väsentlig omfattning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Redovisningsprinciper

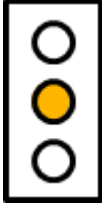

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas i årsredovisningen.

Inga avvikelser från de grundläggande redovisningsprinciperna har noterats i granskningen.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelse mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	<i>Finansiella mål</i> I huvudsak uppfyllt Två av tre finansiella mål är uppfyllda för 2019. Målet kring soliditet är i det närmaste uppfyllt för året. <i>Nyckeltal för verksamheten</i> Delvis uppfyllt 10 av 16 nyckeltal är uppnådda. <i>Verksamhetsmål</i> Samlad redovisning och bedömning saknas	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot lag och god redovisningssed har inte påträffats.	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi direktionen att inför kommande års årsredovisningar:

- Se över strukturen i förvaltningsberättelsen i enlighet med RKR´s rekommendation R15 för att få ökad följsamhet till god sed.
- Lämna en samlad presentation och bedömning av måluppfyllelsen för samtliga fastställda mål för verksamheten som direktionen har fastställt i verksamhetsplanen.

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gästrikre Räddningstjänst enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av fastställd revisionsplan för 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.